

Uredništvo
in upravnništvo:
Koledvorske
ulice števil. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šestoporna peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano

v upravništvu:

za celo leto 6 gid.,
za pol leta 3 gid.,
za četrt leta 1 gid.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gid.,
za četrt leta 2 gid.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 233.

V Ljubljani v petek, 5. decembra 1884.

Tečaj I.

„Non possumus!“

II.

Dejali smo v prejšnjem članku, da mestnemu odboru ne preostaja niti ta izgovor, češ, saj nismo prejeli nikakešnih izkazov o petletnem povprečnem številu nemških otrok na ljubljanskih šolah! Da jih mestni šolski svet ni bil prejel od nekaterih zavodov, da jih ni iskal pri drugih, ne more merodajno biti v tej zadevi. Glavno vprašanje je vendar le, ali se je po petletnem povprečnem številu izkazalo vsaj 40 za šolo godnih ter v Ljubljano pristojnih nemških otrok možkega, in ravno toliko ženskega spola?

In tak uraden izkaz videli smo z lastnimi očmi, natančno urejenega, preskrbljenega z vsemi potrebnimi številkami. Da se ni ozirati na vadnice pri tem vprašanju, ker one nikakor ne odvežejo dotičnih šole vzdržujočih faktorjev njih zakonitih dolžnostij, smo že poudarjali. Po razsodbi upravnega sodišča v analognem slučaju je vadnica le nek učni pripomoček za pripravnike, ne pa javna šola v zmislu postave. Trebalo je tedaj povpraševati tudi pri vodstvu tega zavoda, koliko nemških odgojencev se v njem nahaja, in tudi teh je bilo jemati v poštev. Da bi mestni zbor to bil storil, izvedel bi takoj, da je le na vadnici za dečke po povprečnem številu zadnjih petih let v Ljubljano pristojnih nemških učencev bilo 79, na vadnici za dekleta 45 nemških učenk, vsega vkup 124, tedaj trikrat več, nego zahteva deželni in državni šolski zakon za ustanovitev posebne javne ljudske šole.

Mestni zbor ponižal se je v toliko, da se je posluževal v prevažni zadevi malostne odvetniške zvižajice — Nemec bi dejal: *eines Advocatenkniffs* — in celó to se mu ni posrečilo! Niti izgovora nimajo, da bi olupšali svoje brezobzirno, nepravilno postopanje!

In oglejmo si sedaj posledice, katere bode tako ravnanje vsekako moralo imeti. Mi stojimo v tej zadevi na jedino pravem stališču, ugajajočem državnemu in naravnemu pravu,

strinjajočem se isto tako z interesi slovenskega naroda kakor z občno pravico sploh. Naše misli izraža pedagogično načelo: „Slovenskemu otroku dajte slovensko, nemškemu nemško šolo.“ Le dejansko uresničite to načelo in takoj bode vsa pravda pri kraji. Ali če pojde po nazorih one desetorice, katera je v zadnji seji mestnega zastopa bila prodrla s svojim nasvetom, kak rezultat se dá pričakovati? Ministerska naredba je uže dovolj dokazala, da učna naprava ne misli privoliti v spremembo dosedanjega učnega ustroja na ljubljanskih mestnih šolah, dokler se ne spojnjujejo vsi pogoji za zakonito končno ureditev. Kajti recimo, da hočeš odpraviti položaj, kateri se tebi vidi neumesten in nepravilen, vendar ga ne smeš nadomestiti z razmerjem, katero je označeno po isti ali morda še večji krivici.

Sedaj niso ljubljanske mestne šole niti nemške, niti slovenske, temveč one so utrakvistične, dvojezične. Da odpraviš ta utrakvizem, kateri je škodljiv v pedagogičnem in v narodnem oziru, moraš pa vendar le kaj ukreniti za deco nemških someščanov, kateri plačujejo vse šolske priklade ravno tako, kakor slovenski davkoplačevalci. Če se to ne zgodi, potem si postavil nemškega očeta pred mučno alternativo, ali iznarodi lastnega sina — in to bolj, kdo zna to bolje nego baš mi Slovenci? — ali pa z velikimi troški mu poiskati zavetja v kaki privatni učilnici. Pa tudi to sredstvo ima čestokrat svoje posebne nadležnosti. V Ljubljani na pr. je precej katoliških nemških starišev primoranih, svojo deco izročiti nemški protestantovski šoli. Istina je, da se tam tudi učí katoliški veronauk, toda skozi tisočere preboje uriva se, ne da bi krivda zadevala jednega ali drugega posameznika, v mlada srca tuj duh, tuje versko mišljenje. Mi sicer za svojo osebo se ne ogrevamo za strogo konfesijonelne ljudske šole, vendar smo uverjeni, da bi ogromna večina slovenskih katoličanov v ljubljanskem mestu glasno protestovala, ako bi kedo hotel njih zarod vtakniti v kako slovensko protestantovsko šolo.

Kar pa sebi ne želiš, tudi bližnjemu ne stori!

In mladina slovenska? Ne vemo sicer, če bode mestni zastop vztrajal pri svoji dosedanji negaciji, in vedno še se nadejamo, da se skoro prikaže prava večina ter s krepkimi rokami si prisvoji nadvlado v mestni dvorani, neboječ se strankarskega nasilstva, nezmeneč se za napade in psovke nekaterih radikalnih pisavev. Ali toliko je gotovo: dokler bode znana trimurti v radikalni pagodi, dr. Zarnik, Hribar in dr. Tavčar, svoje muhe usiljevala šolskemu odseku in mestni zbornici, toliko časa bode tudi slovenski učenec na mestnih šolah ljubljanskih obsojen, mučiti se s sedanjim neprimerno utrakvistično metodo. Kajti vprašanje čisto slovenskih ljudskih šol je v Ljubljani tesno zvezano z drugim vprašanjem, z ustanovitvijo namreč nemških učilnic za nemške otroke. Obstoječe te zveze mestni zbor ne bode odpravil, tudi če sto tožeb vloži proti šolskim oblastvom, in ministerstvo sigurno jako mirno pričakuje trenotja, kadar se bode pred upravnim ali državnim sodiščem obravnaval pravni ugovor ljubljanskega mesta zoper njegovo uredbo. Stvar je po vsem jasna: da bi bil sprejet praktični nasvet dr. Bleiweisov, da bi se vsaj nemške paralele bile ustanovile na javnih mestnih šolah, takoj bi se bila uvedla gledé slovenskih razredov ona od mestnega zbora sklenena, od deželnega šolskega sveta in od ministerstva, dasi s pogojem, potrjena preuredba, in imeli bi v osrednji slovenskih pokrajin to, kar potrebujemo v prvi vrsti, kar željno zahtevamo toliko let — **pravo slovensko ljudsko šolo!** Vsled trme nekaterih gostobesednih gospodov pa, katerim so se drugi vsedli na limanice, so nam opravičene te nade za sedaj splavale po vodi, in ker uže danes jadikujete o ponemčevanju na ljubljanskih mestnih šolah, bodi vam rečeno naravnost, da germanizacija nikdar ni imela žarnejših zagovornikov in pokroviteljev v našem mestnem obzidju, nego je *état-major*, generalni štab naših radikalnih junakov: Tavčar, Hribar

Listek.

Ivan Fedorovič Šponjka in njegova teta.

Ruski spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj, poslovenil XY.

O tej povesti se dá povedati nova povest: meni jo je pravil Stepan Ivanovič Kuročka, ki je prišel iz Pravljiče. Vedeti pa morate, da mi dela moj spomin take sitnosti, ki se ne dadó dopovedati: govori kaj, ali ne govori, njemu je vse jedno: prav tako je, kakor bi lil vodo v rešeto. Ker to svojo napako poznam, poprosil sem ga, da bi mi napisal povest v poseben zvezek. No, Bog mu daj zdravje, bil mi je zmerom dober človek, prevzel je zvezek in napisal. Potem sem ga jaz shranil v mali mizici, mislim, da jo dobro poznate; kader stopite skozi vrata, stoji tako-le v kotu. Ali stoj, kar pozabil sem, da še niste bili nikoli pri meni. Moja stara, s katero živiva vkupe uže trideset let, ni se v mladosti učila

brati — kaj bi ta greh tajil! In vidite, tako le enkrat zapazim, da peče kolače na nekakem papirju. Kolače peče vam ona, ljubeznivi bralci, neznansko dobre; boljših kolačev pač nikjer ne boste jeli. Jaz pogledam, kakšen papir pa je to spodaj pod kolačem, in vidim, da je — popisan. Prav kakor bi srce v meni govorilo, stopim k mizici: — od vsega ni več niti polovice! Vse druge liste je moja stara uže porabila za kolače. Kaj storiti? Na starost se vendar ne boš sprl z njo! Lanskega leta sem imel priložnost iti skozi Pravljičo; še prej ko sem prišel v mesto, naredil sem nalašč voz v ruti, da pač ne bi zabil z nova povprašati Stepana Ivanoviča za konec. Pa to se mi je zdelo še premalo, vrhu tega sem še pri sebi sklenil: kakor hitro v mestu kihneš, moraš se spomniti tudi vozla. No, zastonj! Grem vam skozi mesto, kihnem, vbrišem se v ruto, ali vendar sem zabil; še le, ko sem prišel šest vrst daleč od mestnih vrat, sem se spomnil. Ne ostane torej družega, kakor da natisnemo povest kar tako brez konca. Ako pak želi kdo natančno vedeti, o čem se še dalje govori v

nji, gre naj samo v Pravljičo in naj popraša po Stepanu Ivanoviču. On mu to jako rad pové, ako bo želel, še celó vso povest od začetka do konca. Stanuje pa on prav blizu kamenite cerkve. Tam je dandanes majhna ulica; kakor hitro krenete v to ulico, dobite ga v drugih ali tretjih vratih. Ali še boljše: ko zagledate na dvorišču visok drog s prepelico in vam pride naproti debela baba v zelenem krilu (Stepan Ivanovič je — čemu bi tega ne povedal? — neoženjen) — tedaj je to njegovo dvorišče. Sicer pak ga morete dobiti tudi na trgu, kjer ostaja vsako jutro do devete ure, izbira ribe in zelenjavo za svojo mizo in se razgovarja z očetom Antipom ali pa s židom najemnikom. Spoznali ga boste precej, saj razen njega ne nosi nobeden hlač iz lepo pisanega platna in rumene suknje iz nankinga. Pa še jeden znak vam hočem povedati: kadar hodi, vedno maha z rokami. Uže pokojen tamošnji meščan, Denis Petrovič, pravil je zmerom, kadar ga je zagledal od daleč: „Glejte, glejte, tam gre malin na veter!“

in strmoglavljeni njih idol dr. Zarnik! Novostanovljena *deutsch-krainische Verbindung Carniola* bi jih takoj pri prvem komerzu lahko izbrala prvimi častnimi člani!

Non possumus! oglasil se je mojster radikalne frazeologije v mestnem zastopu, g. dr. Ivan Tavčar, in žal! pritrčila mu je večina navzočih mestnih odbornikov. Ali so ti veliki državniki pač pomislili, da so s svojim sklepom najostrejšje orožje v pest potisnili onim voditeljem nemške stranke, kateri od vlade vedno glasneje terjajo potrjenje znanega hranilničnega sklepa, koji na troške rezervnega zaklada ustanavlja nemško hranilnično šolo v Ljubljani? Pač nimamo pojma o konečni razsodbi visoke vlade gledé tega perečega vprašanja, toda vprašati utegne vendar-le marsikedo: Če mestni zastop, klanjajoč se vplivu nekaterih nepremišljenцев, dosledno odbija opravičene, v zakonu utemeljene zahteve ljubljanskih Nemcev, če z očitnim zaničevanjem prezira določbe deželnega šolskega sveta in naredbe visoke učne uprave, če dejansko preklicuje, kar je privolil bil še pred kratkim, namreč skrbeti tudi za pouk nemških otrok, kako se more potem zahtevati, da se ovrže sklep kranjske hranilnice, ki lastnim ramam nalaga breme, do katerega ima mestna občina dolžnost in pravico?

Vztrajajte v svojem upor, gospodje mestni očetje, potem se pa nikar ne togotite, ako bode vlado prisilili, pripoznati utemeljenost hranilničnega sklepa! In da hranilnična šola ne bode na korist narodni stranki, da bode imela več atraktivne sile v sebi, nego se sanja večini mestnih očetov, o tem baje ne potrebujemo obširnih dokazov. Rajše si oglejmo imena novih odbornikov, kateri so s svojim glasom Tavčarjevimi nasvetom pridobili veljavo. Morda bode mo naleteli na jednega ali drugega, ki bode sicer korektno in dosledno se potezal za nazore zmedenega radikalstva v mestni sobani, sam pa svojo deco pošiljal — v hranilnično šolo!

Dr. Riegerjev govor.

Omenili smo uže, da je dr. Lad. Rieger govoril dné 30. m. m. zvečer v „Českem klubu“ obširen govor, v katerem je temeljito pojasnjeval politično razmerje med Čehi in ogersko krono. V naslednjem podajemo častitim čitateljem ves ta govor. Dr. Rieger je govoril:

„Gospôda moja! Pred vsem vam moram povedati, da od mene ne smete pričakovati kakega visoko-političnega govora, tudi ne, da vam bom morda kaj posebno zanimljivega poročal ter vam kaj odkril, kakor se nadejejo nekateri časopisi. Pred vsem želim z vami govoriti nekoliko o zdanjem političnem položaji in vam poročati o nekaterih pomislekih, kateri so se mi za boravljenja mojega v Pešti urinili. Na dalje moram omeniti, da moje da-

I.

Ivan Fedorovič Šponjka.

Uže štiri leta je, kar živi Ivan Fedorovič Šponjka v pokoju na svoji pristavi Vitrebenkah. Ko so ga še klicali Vanjušo, hodil je v Pravljico v okrajno šolo, in reči se mora, da je bil jako nraven in marljiv deček. Učitelj ruske slovnice, Nikifor Timofejevič Gerundium, pravil je rad, da ne bi nosil sabo v razred javorjevega ravnika, ako bi bili pri njem vsi tako pridni, kakor Šponjka; s tistim ravnikom biti lenuhe in razposajence po rokah, presedalo mu je vže, kakor je zatrjeval. Šponjkovi zvezki so bili zmerom prav snažni, krog in krog obrisani s črto; niti jednega madeža ni bilo v njih. On je sedel zmerom na miru, roke je držal na klopi in upiral oči v učitelja; pred sabo sedečemu tovarišu ni nikdar obešal na hrbet kakih papirčkov, klopi ni razrezaval in pred uro ni nikdar pomagal stiskati se po klopeh. Ko je bilo komu treba, obrezati si z nožičem peró, obračal se je najrajši k Ivanu Fedoroviču, ker je dobro vedel, da ima ta vedno nožič pri sebi; in Ivan Fedorovič, ta-

našnje predavanje, kakor je bilo napovedano, obseza prevelik program, ker bi o zdanjem položaji Ogorske govoriti ne bilo pohlevno in bi bilo naravnost nemožno, da bi po tako kratkem bivanji v Pešti hotel o vkupnem položaji Ogorske govoriti. Zato mi primanjkuje časa in bi tudi inace ne bilo lahko možno. Iz obile udeležbe pa uvidevam, da vas predmet mojega govora zanima. Saj je tudi po polnem umevno; mi živimo z ogerskim narodom v jednem cesarstvu in naše usode so bile skozi stoletja krepko združene. Mi smo bili od nekđaj jeden na drugega skoro navezani, in ta zamenjivnost in sorodstvo naših razmer pokazalo se je najjasneje v zopetni volitvi vkupnih kraljev.

Skozi dve celi stoletji vojevale so se česke vojne čete za svobodo Ogorske in velik, da največji del naših davkov se je porabil za obrambo ogorske domovine proti Turkom. Istotako se je borila ogerska vojna poleg naše v naših narodnostnih bojih in konečno je sporazum českega naroda z ogerskim s poklicom jednega vladarja in jedne dinastije na oba prestola položil temelj zdanji monarhiji. Takó je šlo več stoletij. Ko bi se bila morala konečno krona nemške države po delu Napoleona odzveti avstrijski hiši, sklenil je cesar Franc, svojo veliko monarhijo in vse svoje združene države zjediniti pod vkupnim imenom, in sicer z razglasom z leta 1804, v katerem razglasu je avstrijsko monarhijo proklamiral cesarstvom, in v katerem je vzprejel naslov: cesar avstrijski. V tem razglasu se je posebno še poudarjalo, da se državno pravo naših mogočih držav s tem ne bode oškodovalo ter da se bode to osebito pri kronanji kot kralja českega in ogorskega tudi še na dalje varovalo. Še tedaj je bilo česko državno pravo z ogerskim državnim pravom postavljeno v jedno vrsto. Ko je pozneje prišlo burno 1848 leto, tedaj so bile vsekako v narodnostnih bojih, kateri so se izvajali na ogerskih tleh, naše simpatije na strani tamošnjih Slovanov, dasi — tu se nečem spuščati v posameznosti — nam tudi to, kar smo zánje storili, ni prineslo nikake koristi.

Ko bi se bila dalje po daljšem času morala monarhija absolutizma oprostiti, zopet vzprejeti konstitucionelno obliko, tedaj je branil slavljeni Eötvös iste politične in državno-pravne nazore, katere je tudi česki narod za svoje imel. In ko se je pričakovani državni zbor sklical na Dunaj, se sicer tam naš narod kot tak ni reprezentiral, a uže tedaj je delalo naše plemstvo vkupno z ogerskimi zastopniki na prenovljenje Avstrije na podstavi državnega prava in na podstavi priznanja historičnega prava. Konečno ko se je vsled tega izdala oktoberska uprava in pozneje februarovski patent, ko smo mi Čehi pod protestom v dunajski parlament vstopili, tedaj smo bili mi Čehi, in jaz morem javno reči, jaz in dr. St. Smolka sva bila, katera sva ogersko državno pravo branila proti takozvani „izgubni teoriji.“

krat še priprosto Vanjuša zvan, jemal je svoj nožič iz malega koženega ovoja, katerega je imel privezanega za gumbno luknjico na svoji sivi suknjici; prosil je samo, naj se ne strže peresa z ostrilom, ker za to delo je tópa stran, kakor je pristavljaj. To lepo obnašanje je kmalu opozorilo nanj učitelja latinskega jezika, kateri je vzbudil uže po vsem razredu velik strah, da je le zakašljaj v veži, še predno se je prikazal njegov kosmat plašč in njegovo od koz polepšano obličje na vratih. Ta strašen učitelj, kateri je imel na katedru zmerom dve bremeni šib in pri katerem je polovica razreda klečala, napravil je našega Ivana Fedoroviča za avditorja, ne gledé na to, da je bilo v razredu mnogo učencev, ki so bili bolj nadarjeni.

Tukaj ne smemo pozabiti zgodbe, ki je imela velik vpliv na vse njegovo življenje. Nek učenec, kateri je bil njemu izročten, prinese v šolo v papir zaviti in z maslom oblit štrukelj, da bi pridobil svojega avditorja za to, naj mu zapiše na svoj zapisnik „scit“, akoravno ni znal o svoji nalogi ni pet ni šest. Ivan Fedorovič bil je sicer zmerom pravičen,

To je sploh znano in se tudi sploh priznava. — Tedaj smo bili tudi v Ogorski posebno popularni in imeli smo tam mnogo simpatij. In ravno to naše stališče, da nismo hoteli dopustiti, da si ožji državni zbor prisvoji pravico, odločevati o ogerskem državnem pravu, in zadeva, da tudi našega prava niso hoteli spoštovati, ta bil glavni vzrok, da smo tedaj pod protestom zapustili državni zbor. Predno smo to storili, podal se je jeden kolega iz naše srede, dr. Klaudy, v Pešto ter se je pogajal s slavnim Deákom, katerega smatrajo tudi Ogri stvariteljem zdanjega državno-pravnega razmerja. Deák je tedaj pokazal simpatije za česki narod, ko je dejal, da česko državno pravo stoji na isti podstavi kakor ogersko ter je izrekel prepričanje, da bodo Čehi in Ogri, kateri so bili navadno vkup in so v po polnem sporazumljenji delali, tudi zdaj vkupno borili se, da branijo avtonomijo proti poželjivosti one nemške stranke, katera bi z vsakim zgodovinskim pravom najrajši napravila *tabulo raso*.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Zadnja sesija državnega zbora se je včeraj pričela. Finančni minister dr. Dunajevski predložil je načrt proračuna za leto 1885 ter ga obširno obrazložil. Proračun za leto 1885 pomeni znaten napredek v trajnem konsolidiranji državnega gospodarstva, kajti deficit, ki je še lani iznašal 40 milijonov, iznaša za prihodnje leto le 15 milijonov. Skupni troški iznašajo namreč 519 893 166 gold., a dohodki 504 816 961 gold. A še ugodnejši prikaže se nam proračun, ako pomislimo, da deficit iznaša 15 milijonov le zaradi visokih izrednih stroškov za železnice, monumentalne zgradbe itd., da torej pravi upravni deficit iznaša le okolo 1½ milijona. — Uže dolgo, predno se je zborovanje pričelo, bili so skoro vsi poslanci zbrani v parlamentni dvorani. Predsednik objavil je najprej zahvalo Nj. veličanstva cesarja in cesarice za čestitke državnega zbora o priliki njih godu. Med predlogi, kateri so se izročili državnemu zboru, nahaja se zakonska osnova gledé začasnega prenehanja porote na Dunaji, v dunajskem Novem Mestu in Korneuburgu.

Zedinjena levica obdržavala je predvčerašnjem klubovo sejo, v kateri se je zaključilo interpelirati vlado gledé vprašanja o severni železnici. Klubu pristopila sta poslanca dr. Kopp in dr. Hanisch.

Najnovejši broj „Armeeverordnungsblatt“-a priobčjuje naredbo, katera javlja, da s početkom leta 1885 stopi v veljavo nov predpis gledé postopanja v vojaško-častnih zadevah. Najbrže ima novi predpis svrhu, omejiti dvo-boj v c. kr. vojski.

ali tedaj je bil ravno lačen in se ni mogel ubraniti skušnjavi: vzame torej štrukelj, postavi pred se knjigo in začne jesti; v to delo je bil tako zamaknjen, da celo ni zapazil, kako je v razredu nastala strašna tišina. Še le tedaj se ozré, ko se je iz plašča stegnila strašna roka, prišla ga za uho in povlekla na sredo razreda. „Sem daj štrukelj! sem daj, pravim ti, ti malopridnež!“ reče grozni učitelj, prime s prsti štrukelj ter ga vrže skozi okno; ali učencem, ki so tekali po dvorišči, strogo prepové, pobrati ga! Potem krcne nekolikokrat Vanjušo jako močno po rokah — in po pravici: saj roke so bile krive, in ne kak drugi del telesa, ker so one štrukelj prijele. Bodi si kakor bodi, od tega časa pomnožila se je še bolj njegova plašnost, ki uže tako ni bila ravno majhna. Morda je ravno ta zgodba bila kriva, da nikdar ni želel stopiti v državno službo, ker je iz svoje skušnje znal, da se napake ne dadó vedno prikrivati.

Imel je uže skoro petnajst let, ko je prestopil v drugi razred, kjer se je namesto okrajšanega katekizma in štirih osnovnih računov učil obširnemu katekizmu pa knjigi o

Tuje dežele.

V nemškem državnem zboru doživel je včeraj Bismarck v novem zasedanju prvi poraz. Na dnevnem redu bil je Windthorstov od zveznega sveta uže dvakrat zavrnjen predlog gledé preklica zakona ob izgonu duhovnikov. Čeravno je Bismarck dvakrat govoril proti odobrenji omenjenega zakonskega načrta, bil je načrt vendar sprejet z ogromno večino 217 glasov proti 93 glasovom Bismarckovih pristašev.

Iz Petrograda se poroča, da se je nesporazumljenje med Rusijo in Vatikanom uže poravnalo in da se ruski zastopnik pri sv. Očetu kmalu zopet vrne v Rim.

Glasovi o francoski ministerski krizi so zopet potihnili. V ministerskem svetu se je zaključilo, od komore sprejete amendements k volilni reformi za senat predložiti senatu, kateri bode se vé da zavrgel Floquetov amendement. Je-li se bode komora potem hotela pokoriti volji senatovi, to je se vé da drugo vprašanje.

Iz Dongole se poroča, da Mahdijeve čete začenjajo zapuščati zastavo prorokovo. Tudi bolezen hudo razsaja v Mahdijevem taboru.

Dopisi.

Iz Krškega, 4. decembra. (Izv. dopis.) Bralno društvo je pri nas letos nekako mrtvo in malo delavno. Sedanji odborniki so se menda v teku dveh let, odkar nosijo težko (?) breme odbornišva, naveličali svojega posla. Nič več ni čuti, da bi kdo vrle pevce nagovarjal, naj bi nas zopet s petjem razveseljevali. Naj bi na pr. naše društvo „Narodni šoli“ na korist priredilo veselico; naj bi odbor društvenega uda naprosil, da bi gledališke igre prirejal, saj se je po privatnem potu sposobna moč za to uže ponujala. Ako pa odbor ničesar ne stori, naj se vsaj občni zbor skliče, kakor je splošna želja, da se volijo novi delavci. Povabijo naj se pa udje v občni zbor po društvenih pravilih vsaj osem dni pred zborovanjem, da morejo društveniki svoje želje in predloge prej naznaniti, ako se ne pusti o predlogih kar naravnost debatirati, kakor se je lani zgodilo. Naše društvo je itak gledé številna društvenikov in blagajničnih novcev še dosta na trdnem. V novejšem času je sicer izstopila iz društva marsikatera vsem udom simpatična oseba, na drugi strani so pa pristopili nekovi uradniki, ki so društvu, če je tudi odločno narodno, vendar naklonjeni. To nas veseli.

Razne vesti.

(Državno sodišče.) „Wien. Zeitg.“ objavlja sledeči razglas: „Naznanja se, da se prično pri državnem sodišči (L. Schillerplatz 4) v letu 1885 redne kvartalne seje 12. jan., 20. apr., 6. julija in 19. oktobra.

človeških dolžnostih in drobcem. No, ko je videl, da čem dlje gre v les, tem več je dreves, in ker je dobil poročilo, da je oče umrl, prebil je tam le še dve leti in z dovoljenjem svoje matere stopil je potem v P . . . pehótni polk.

P . . . pehótni polk nikakor ni bil tak, kakeršni so mnogi drugi pehótni polki, in navzlic temu, da je većinoma bival na deželi, bil je vendar tako očiten, da ni zaostajal za nobenim drugim, da celo za kakim kavalerijskim polkom ne. Večina oficirjev je bila cvet od žganja in znala je prijemati žide za pejsje ne slabše od huzarjev; nekateri med njimi so celo mazurko plesali in ako se je polkovnik P . . . polka razgovarjal s kom v društvu, nikdar ni opustil ugodne prilike, da ne bi tega povedal. „Pri meni,“ pravil je in se pri vsaki besedi potipal po trebuhu, „pri meni dosti njih pleše mazurko; jako dosti njih, prav dosti njih.“ Da pokažemo bralcem izobraženost P . . . pehótnega polka še bolje, naj povemo, da sta bila dva oficirja strašna igralca in da sta časi zaigrala uniformo, kapo, plašč, trepce pri sablji in celo spodnjo obleko,

(Promet na avstrijskih poštah.) Zanimivo podoba delovanja novih poštinih zavodov daje nam poštna statistika, katero je ravno sedaj izdal statistični departement kupčijskega ministerstva. Skupno število l. 1883 odposlanih pisem, listnic, tiskovin in časnikov doseglo je vrtoglavo svoto 464 922 400! Pred petimi leti znašalo je to število 374 milijonov. Samih pisem oddanih je bilo blizo 277 milijonov, listnic 59 milijonov, tiskovin 40 milijonov, obrazcev blaga 8 milijonov, časnikov pa 82 302 500 milijonov. V inozemstvo šlo je izmed teh pošiljatev 101 849 400 komadov. Največji promet imamo z Nemčijo, kamor je bilo poslanih 28 1/2 milijona pošiljatev (od tam došlo jih je v Avstrijo 24 milijonov.) V Bosno in Ercegovino bilo je namenjenih 5 milijonov pisem, tedaj jako veliko število. V Severno Ameriko poslali smo 2 miliona komadov. Od vseh pisem jih ni prišlo 470 304 do določenega adresata, ker ni bil napis dovolj natančen; vendar se je 163 639 adresatov pozneje oglasilo in ti so dobili svoje liste. Tudi statistika vozne pošte je jako zanimiva. Pretečeno leto je pošta imela v prometu: 9 446 760 navadnih zavitek, denarnih pisem 11 272 200 in vrednostnih pošiljatev 13 208 100. Skupna vrednost denarnih pisem in vrednostnih pošiljatev znašala je 5070 milijonov goldinarjev. S poštnimi nakaznicami pošiljalo je 11 163 406 strank nad 380 milijonov goldinarjev. Novo vpeljani poštni mandati rabili so se v 70 044 slučajih. Konečno je bilo v prometu 2 786 238 poštinih povzetij. — Dohodkov je imela pošta 20 020 730 gold., troškov pa 16 473 730 gold.

(Nepričakovana dedščina.) V Florenci umrla je pretekli teden vojvodinja Alojzija Visconti. Premoženi svoje je zapustila nečaku svojemu, vojvodi Visconti-Modrone v Milanu. Gospa je jako skromno živela in v obče se je mislilo, da je revna. Ko je pa sodnijska komisija pregledovala njeno stanovanje, našla je v raznih kotih obširne platnene zavitke. Ko so jih odprli, videli so, da so napolnjeni z bankovci in vrednostnimi papirji. Na ta način so uže nad osem milijonov lir zasledili!

(Promotio sub auspiciis imperatoris.) Absolvirani slušatelj prava na Dunaji Ed. Coumont bode te dni doktorjem prava promoviran *sub auspiciis imperatoris*. Mladi mož je napravil vse državne izpite in rigorozne z odliko in sedaj ga zadene ta redka čast. Navzoč bode deželni namestnik, in kakor se poroča, bode se ta akademična slavnost vršila tem slovesneje, ker je ta slučaj prvi, odkar se je preselila dunajska univerza v svoj krasni novi hram.

(Največji vrednostni papir na svetu.) Do zdaj se je mislilo, da oni vrednostni papir angleške banke, glaseč se na 100 000 funtov, reprezentuje največjo vrednost, to pa ni istina, družina kneza Starhemberga ima obligacijo, glasečo se na jeden milijon in petsto tisoč goldinarjev.

(Goreč vagon.) Pri mešanem vlaku, ki se je peljal dné 30. novembra popoldne iz Prerova v Olomuc, vnel se je vagon tretjega reda. Nek potnik vrgel je bil namreč goreči ostanek

kar se povsod tudi med kavalerijskimi polki ne dá najti.

Občevanje s takimi tovariši vendar ni prav nič zmanjšalo plašnosti Ivana Fedoroviča in ker ni pil cvetú od žganja (rajši je imel kozarček ruma pred obedom in južino), ker ni plesal mazurke in ni igral, moral je se vé da zmerom sam sebi družčino delati. Ko so torej drugi na izposojenih konjih obiskavali male posestnike, sedel je on v svojem stanovanji in se bavil s stvarmi, ki ugajajo tako krotki in dobri dušici: zdaj je snažil svoje gumbce, zdaj zopet je bral pre-roške bukve, zdaj pa je razstavil mišje pasti po koteh svoje sobe, ali pa se je na zadnje celo slekel in stegnil po postelji.

Zato pa ni bilo v vsem polku nobenega tako natančnega človeka in svojo četo je komandiral takó, da ga je kompanijski komandant zmerom stavil drugim v zgled. Za to pa so ga tudi jako kmalu, najrajst let potem, ko je bil postal narednik, povišali za poročnika.

(Dalje prihodnjic.)

smodke za okno in kmalo jelo se je v vozu močno kaditi. Vrvi, s katero se znamenja dajo mašinistu, ni bilo pri vagonu in zato ni pomagalo nobeno kričanje prestrašenih potnikov. Na veliko srečo je bila bližnja postaja blizo; še le tu so pogasili ogenj. Ponesrečil se ni nihče.

(71 in 31.) „Bohemia“ poroča iz Karlovih Varov: Dnó 29. novembra imela bi se bila vršiti poroka necega 71letnega starčeka z 31letno nevesto. Vesel se je vsedel ženin v voz in pohitel k svoji izvoljenki. Tako hitro, kakor so mu le dovoljevale stare noge, stopal je po stopnicah v njeno stanovanje. Ko stopi v deviško svetišče, ni bilo nikogar v njem. Njegova nevesta je bila izginila in še danes ne vedó, kam se je skrila.

(Z vitrijolom.) Ne samo v Parizu, temveč tudi na Nemškem segajo dame po vitrijolu in samokresu. „Germania“ poroča iz Liegnitza: Posestnikova hči Ernestina Fischer je včeraj posestnika Gottschlinga v železniškem vozu polila z vitrijolom in ga ranila z revolverjem na glavi. Gottschling je bil deklico zapeljal in se pozneje z drugo zaročil. — Ko so zločinko prijeli, poskušala je s steklom prerezati si žile na rokah.

(Kneginja Dolgoruki,) udova ruskega cara Aleksandra II., namerava se baje zopet omožiti, vsaj tako poročajo pariški listi. Izvoljenec njen je baje grof di Avarna, ki se je nedavno odpovedal mestu prvega tajnika pri italijanskem poslanstvu v Parizu.

(Čudni amendementi.) V angleški zbornici naznanil je lord Denman dostavek k novi volilni reformi, ki se takó glasi: Kdor nema čedne pisave, katero vsakdo lahko bere, ni volilec. Beba, ki se je trikrat kaznovala zaradi pijanosti, ne sme pri prihodnji volitvi izvrševati svoje volilne pravice; oseba, ki ima „registrirano ženščino“ pod streho, to je tako, s katero se lahko širijo neke nalezljive bolezni, tudi ne sme voliti!

Domače stvari.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Deželno šolsko oblastvo je takoj odgovorilo znanemu sklepu mestnega zbora ljubljanskega o ustanovitvi nemške šole. Po jako občirni debati sklenil je dež. šolski svet v svoji včerajšnji seji jednoglasno: a) Mestni občini ljubljanski je napraviti do pričetka šolskega leta 1885/86 jedno javno ljudsko šolo za dečke in jedno za deklice z nemškim učnim jezikom; obe šoli se bodo razširjale v zmyslu § 11. dež. šolskega zakona z dné 2. maja 1883. b) Ob istem času z ustanovo teh šol z nemškim učnim jezikom je po vseh drugih javnih ljudskih šolah mesta ljubljanskega slovenščino vpeljati kot učni jezik za vse predmete, in sicer sukcesivno, t.j. leto za leto, dočim se nemščina uvede kot obligaten predmet, pričeni s III. razredom.

(Čudna taktika.) „Slov. Narod“ jel je v zadnjem času tako strupeno pisariti o vladi in vladnih namerah, da skoro uže nadkriljuje najljutejše protivnike iz nemškoliberalnega tabora. Nekoliko zaslug za povzdigo gospodarstvenega blagostanja priznavejo vendar celo falcijozni listi Taaffovemu kabinetu, le glasilo „Narodne Tiskarne“ je vsa vladna akcija na polji narodnega gospodarstva zgolj „figovo pero“! S takimi nasprotniki je boj pač težaven, ali mi se tolažimo s staro rimsko besedo: *Gnem deus perdere vult dementat!* — Tudi v beletristiko je skoro zašel novinarski kolega, in uže je veselje čutil v sebi, napisati „zanimljiv roman“ o dioklecijanskem preganjanji domačega časopisja. Zlasti jadikuje, da se nekaterim listom — v mislih ima baje „Slovana“ in „Škrat“ — *sans phrase* zabranjujejo „druga izdanja, akoravno so povsod drugod po našem širnem cesarstvu dovoljena“. Da se odpravi tak nedostatek, zato kliče državne poslance na pomoč. Le čuda, za iste mozake baš ona lista, „Slovana“ in „Škrat“, nikdar nista imela dovolj graje — in sedaj nenkrat se od njih pričakuje rešitev, če je list v zadrego prišel vsled svoje nedostojne pisave! Sicer je pa „Slov. Narod“ tudi pri tej priliki obelodanil svojo običajno nevednost v vsem, kar je količkaj v zvezi z obstoječimi zakoni.

— („Goriški Soči“) Ta list pravi v sedanjih borbi proti zmerni narodni stranki, da je „edino na Kranjskem treba onih 600 gld. za neobligatni pouk v nemščini.“ Kako jo je strast oslepila. Ali ne vé, da je na Goriškem tudi v mnogih ljudskih šolah nemščina še celó obligaten predmet, in to še na enorazrednicah?! Naj pa goriška tetka navede vsaj eno enorazrednico na Kranjskem, kjer se v nemščini obligatno ali neobligatno poučuje! Za vsak tak slučaj, ki ga bode navela, jo nagradimo, kolikor hoče.

— (Tatvin.) Iz Cérknice se nam piše: Marijo Mlakar, rojeno v Prezidu na Hrvaškem, 46 let staro, imela je žandarmerija na sumu, da se šestokrat spozabi na tujem blagu. Preiskovali so jo v neki krčmi ter so zares našli cel magacin raznega blaga. Pri sebi je imela 109 metrov bombaževine, tri rute za na glavo in jedno za ogrinjati se, dva para nogovic in par čevljev, jeden in trideset krajcarjev v gotovini in vrh tega nič manj nego 11 žemelj! Ker je kot tatica znana ter je sama obstala, da je bila uže večkrat kaznovana zaradi tatvine, je žandarmerija zaplenila vse blago, neizbirčno tatico pa so izročili sodnji. Skoro gotovo je „uzmala“ na planinskem sejmu.

— (Neprevidnost.) Iz Krškega se nam poroča, da je lovec Jan. J., v službi pri mokriški graščini, pred kratkim na lovu 12letnega gonjača Josipa Močnika iz Gorenje Ribence vsled neprevidnosti obstrelil in ga težko ranil.

— („Ljudska knjižnica.“) Leonova tiskarna v Mariboru je razposlala naslednje vabilo na naročbe: Dobro vedoč, koliko koristijo kratke v lahko razumljivem jeziku pisane pripovedice prirostemu ljudstvu in kako pospešujejo njegovo omiko, odločili smo se izdavat: „Ljudsko knjižnico“, katere prideta vsak mesec dva po četiri tiskane pole obsegajoča snopiča na svitlo. Koncem tega meseca izide prvi snopič. Istina Bog, da nimamo za to svrhu na domačem slovstvenem polju izraslih duševnih proizvodov, ali hočemo si naprej pomagati s prevodi iz nemščine, in potem, ako nam bo sreča mila, tudi iz drugih, zlasti slovanskih jezikov. Marsikateri poznanec in prijatelj slovenskega slovstva nas bo gotovo prašal, zakaj ne priobčujemo pripovedic slovenskih pisateljev? Ali vsakemu z dobro vestjo lahko s kratka odgovorimo: Zató ne, ker jih je še do sedaj premalo število, a pisatelje si v to svrhu najemati, bila bi vsaj iz početka sitna in težavna stvar. Da bomo pa s časom dobre izdelke radi prejeli, je gotovo. Mislimo, da prevodi dobrih del iz tujščine več koristijo nego slabi izvirniki. — Ne daj Bog, da bi hoteli koga žaliti! — „Ljudska knjižnica“ namenjena je prostemu ljudstvu, posebno odrasli mladini, kateri je živo potrebno, da se uči gladke, pravilne slovenščine in zbog tega hočemo posebej na to gledati, da bo jezik priprost, gladek, v vsakem oziru pravilen. — „Ljudska knjižnica“ bo imela primerno ceno: za četrt leta 48 kr., za pol leta 90 kr., za celo leto 1 gl. 70 kr. s poštino vred. — Pojedni snopiči bodo se dobivali s poštino vred po 8 kr., a brez poštine po 6 kr. To je cena, o kateri ne more nikdo reči, da bi bila previsoka. To malo svotico premore skoro vsak posestnik, in mnogo boljše je, da njegovi otroci o nedeljah in praznikih čitajo koristne knjižice, nego da bi se brezposelno po vasi klatili. — Čitajoče slovensko občinstvo torej uljudno prosimo, da bi nas blagovolilo v tem hvalevrednem, našem premilemu narodu toli koristnem podjetji po mogočesti podpirati!

— (Preširnova slavnost na Dunaji.) Vabilo na slavnost, katero priredi akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji dru. Francetu Preširnu v spomin dné 9. decembra t. l. Začetek ob 7. uri zvečer. Lokal: Hotel „zur Stadt Wien“ (VIII., Lange Gasse 15). Spored: A. 1.) Pozdrav predsednika. 2.) A. Foerster: „Pobratimija“, zbor. 3.) Slavnostni govor, govori g. * * *. 4.) a) Hlavka: „Nezakonska mati“, zbor. b) K. Mašek: „Ukazi“, zbor. 5.) a) Chopin: Scherzi. b) Kallauz: „Što se bore misli moje“, igra na klavir gospica Bogomila Š . . . ova. 6.) A. Hajdrih: „Hercegovska“, zbor. 7.) Umlauf: Concert Phantasie II. igra na citre g. J. Hostnik. 8.) Dr. B. Ipavice: „Vojaška“, zbor. 9.) F. Majer: „Tičica gozdna“, četverspev. 10.) J. Kocijančič: „Venec

slovenskih narodnih pesni“, zbor. B. Zabava Pečovodja g. Jan Jiřik. Klavir g. Bösendorferja. — Kakor vsako leto, slavi tudi letos dunajsko akademično društvo spomin prvega našega pesnika. In tako je prav! Častivši veleume svoje, častimo tudi samega sebe. Želimo iz srca da, se Preširnov večer obnese sijajno, vredno neumrlega pesnika!

Telegrafično borzno poročilo

z dné 5. decembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld.	82·10
„ „ „ srebri		83·25
Zlata renta		104·70
5% avstr. renta		97·45
Delnice narodne banke		871·—
Kreditne delnice		306·30
London 10 lir sterling		123·20
20 frankovec		9·75
Cekini c. kr.		5·77
100 drž. mark		60·15

Uradni glasnik

z dné 5. decembra.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. mest. deleg. sodnji v Ljubljani za katastralno občino Račina poizvedbe do 18. decembra t. l.; — pri škofješki c. kr. okr. sodnji za katastralno občino Kališe, poizvedbe dné 15. t. m. ob 8. uri pri Fr. Šlibarji, obč. predstojniku v Selcah, in za katastralno občino Nemile dné 17. in 18. decembra dopol. ob 8. uri pri Fr. Weslerji v Nemilih; — pri c. kr. okr. sodnji v Il. Bistrici za katastralno občino Gorenji Zemon, poizvedbe dné 15. decembra t. l.

Razpisane službe: V Spodnjem Logatcu služba okrajne babice z letno nagrado 36 gld. Prošnje, podprte s potrebnimi spričevali do 16. dné decembra c. kr. okr. glavarstvu v Logatci. — Na jednorazrednici v Zagradcu služba učitelja v definitivnem nameščenju; 400 gld. in prosto stanovanje. Prošnje do 20. dné t. m. c. kr. okr. šolskemu svetu v Novem Mestu.

Tujci.

Dné 3. decembra.

Pri Maliči: Odenthal, Hausner, Bäck, Bart in Wessel, trgovci, z Dunaja. — Franz, lastnik parnega mlina, iz Lipnice. — Buchreiner, trgovec, iz Trsta. — Muley, zasebnik, z Vrhnik. — Fuchs, zasebnik, iz Kokre.

Pri Slonu: Wakonigg, trgovec, s soprogo iz Radeč. — Stojanović, trgovec, iz Prijedora. — Giorgis, trgovec, iz St. Vincenca. — Trdina, trgovec, iz Pazina. — Kreutz, gozdar, iz Bosiljeva.

Srečke

z dné 3. decembra.

Brno: 38 33 28 79 41.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
4. dec.	7. zjutraj	738·79	—13·0	vzh. sl.	d. js.	3·00
	2. pop.	737·23	+ 1·6	jzpd. sl.	obl.	dež
	9. zvečer	734·98	+ 3·6	»	»	»

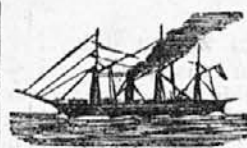
Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, prilepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.

International Line. Iz TRSTA direktno v NEW-YORK.

Véliki parniki prvega razreda te črte plujejo redno v New-York in prevzemljejo naklad in potnike po najnižjih cenah in v najboljšo oskrbovanje.

V New-York — Odhod iz Trsta.

Parnik „Surrey“ 4200 ton okolo 12. decembra.
Popotniška kajuta 200 gld. — medkröv 60 gld.
Zaradi potovanja blagovoli naj se oglasiti pri
J. Terkuile
glavni agent za prevöz ez morje.
Via dell' Arsenale št. 13, Teatro Comunale, Trst.
Zaradi naklada pri **Emilianu d'Ant. Poglayen-u**,
glavnem agentu. (115) 12—12

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

- Abecednik za slovenske ljudske šole.** Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 20 kr.
- Abecednik slovensko-nemški.** Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 25 kr.
- Celestina J.,** Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.
- Celestina J.,** Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.
- Cimperman,** Pesni, 60 kr.
- Dimitz A.,** Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor. 4 gld.
- Filipović,** Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
- Janežič A.,** Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.
- Jenko Ivan,** Pesni, 1 gld.
- Jurčič Josip,** Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.
- Kačič-Mlošič,** Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.
- Kermavner V.,** Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.
- Klailó,** Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr.
— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
- Knjižnica slovenske mladini:**
I. zvezek: Tomšič Ivan, Dragoljubci, 30 kr.
II. „ „ Peter rokodelčič, 36 kr.
III. „ „ Cigler Janez, Sreča v nesreči, 35 kr.
- Kobler A.,** Zgodovina Sorške in Preške fare, 30 kr.
- Kosec,** Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.
- Lavtar L.,** Občna aritmetika za učiteljsca. Cena vezane knjigi 1 gld. 20 kr.
- Lesar A.,** Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.
- Majar H.,** Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.
- Orožen Val.,** Spisi, 60 kr.
- Padar,** Zakon in žena, 40 kr.
- Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo.** 1 gld. 50 kr.
- Praprotnik,** Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.
— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vez. 90 kr.
- Razlag J. R., dr.,** Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.
- Rožek J. A.,** Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.
- Senekovič A.,** Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.
- Šlomšek A. M.,** Zbrani spisi. 3 knjige, 3 gld. 40 kr.
- Smid Kristof,** Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
- Vraz Stanko,** Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
- Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta Ljubljanskega.** Vezan 65 kr.
- Zlatorog,** Pravljičja za mladino. 20 kr.
- Znidaršič J.,** Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

- Pepelko, Snegulčico, Trnjevo rožico** (4° velike) po 50 kr. Pravljičje o:
- Pepelki, Rudeči kapli in Obutem mačku** (8° velike) po 25 kr.
- O deželi lenuhov, Snegulčico, Pritilkovnu** (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.